

БЕЛАРУСКАЯ**KRYNICA**

TYDNIOWAJA SIALANSKAJA HAZETA

Adres Redakcyi i Adm.: Wilnia, Połackaja 4—10.

Redakcyja adčyniena ad 9 h. ran. da 7 h. wieč.

„Biełaruskaja Krynica“ kaštuje: na hod 8 zł.;

na paŭhoda 4 zł., na 3 mies. 2 zł., na 1 m. 1 zł.

ŠTO WYJAŚNIŁASIA?

U biełaruskim drukawanym słowie možna časta spatkacca z dumkaj, što ūsia sprawa sučasna biełaruskaha adradžeńnia pačatasia i wiadziecca dalej na asnowie i pad kiraŭnictwam socyjalistyčnaj dumki. Tym-časam nia susim tak. Socyjalizm — heta kirunak ludzkoj dumki, što imkniecca da skasawańnia prywatnaj ułasnaści, a tak-ža žadaje roŭnaha padziełu jak pracy, tak i praduktu pracy. Socyjalizm tasujecca pradusim da fabryčnych rabočych, nia majučych na ułasnaść ničoha i časta biazlitasna kryŭdžanych praz kapitalistych fabrykantaŭ, dajučych rabočym pracu. Na siale socyjalizm tasujecca da parabkaŭ, pracujučych u panskich dwaroch. Woś-ža mnohija z synoŭ Biełarusi ū radoch rabočych zmahalisia z kapitalistymi i z padtrymliwajučaj ich carskaj palitykaj u byŭšaj Rasiei, z metaj здабыцця bolšaj hramadzkiej sprawiadliwaści i wolnaści, jak dla ūsich, tak i dla swajho biełaruskaha narodu.

Ale było i jość niamala synoŭ tej-ža Biełarusi, jakija adnačasna i z socyjalistami, choć sami nia byli i nia jość socyjalistymi, zmahalisia i zmahajucca, daŭniej z tym-ža carskim, a ciapier z panskim uciskam, ale ūžo pradusim na siale, sposabami bolš kulturnymi, jak rewalucyjnymi i z metami pradusim narodnicka-sialanskimi, uświedamlajučy sialanskija biełaruskija masy ū sensie palityčnym, narodnym i hramadzkim, kirujučy ich da здабыцця palityčnaj niezaležnaści, da kulturnaha adradžeńnia i da hramadzkiej sprawiadliwaści.

Takim čynam u sučasnym biełaruskim adradžeńni *adnolkawa* waźnuju rol iħrali, jak socyjalisty, tak i nie socyjalisty.

Woś-ža miż hetymi rožnymi baračbitami jak socyjalistami, tak i nie socyjalistymi

ŭ sprawie biełaruskaha adradžeńnia my mahli zaŭsiody spatkać tak-ža biełarusaŭ, jakija tak ci inakš, ale byli pradstaŭnikami, choć tady jašče nie skryształizawanaha, palityčna-hramadzkaaha i kulturnaha kirunku, ciapier zwanaha Chryścijanskaj Demokracyjaj.

Dyk kali my ū Nr. 13 „Bieł. Krynicy“ zrabili zaklik da biełaruskaha hramadzianstwa abnawić dumku chryścijanskaj demokracji, dyk zrabili heta dzieła taho, što wiedali ab jaje żyćciowaści ū biełaruskich masach i ū biełaruskaj intelihiencyi, jak na pačatku biełaruskaha ruchu, tak-sama i ciapier.

U našych pahladach u hetaj sprawie my nie pamyłilisia. Na naš zaklik abnawicca, pasypałasia ū redakcyju našaj hazety cełaje mnostwa piśmaŭ, pachwalajučych dumku i dajučych adkazy i wyjaśnieńni na pastaŭlenyja nami ū tym-ža zakliku prahramnyja pytańni.

Niekatoryja z henych piśmaŭ našaj chryścijanska-demokratyčnaj intelihiencyi drukawali my aź u niekalkich numaroch „Bieł. Krynicy“ u addziele: „Wolnaja Trybuna“, wybirajučy tyja z ich, katoryja byli najbolš aryhinalnyja, abdumany i hłybokija.

Z usich-ža henych piśmaŭ, jak drukawanych, tak i nie drukawanych miż inšym wyjaśniłasja:

1. Žyćciowaść i patreba pracy palityčnaj, hramadzkiej i kulturnaj na hruncie Chryścijanskaj ideolohii.

2. Zwacca nam najlepš, jak i zwalisia: Biełaruskaja Chryścijanska - Demokratyčnaja Złučnaść.

3. U skład hetaj Złučnaści mohuć uwachodzić jak biełarusy kataliki, tak i biełarusy prawasłaŭnyja, zhadžajučyjasia z našaj prahramaj.

4. Ziamla narodu biaz wykupu.

5. Kaściołu (Carkwie) pakinuć ziamli tolki pracoŭnuju normu, jak i ūsim inšym. **K. SWAJAK.**

6. Relihija, jak wialikaja maralna-uzhadowaŭšaja siła pawinna ū szkołach wykładowca, jak i ūsiakija inšyja pradmiety. Akančaŭna pastanaŭlajuć ab hetym bački i Kaścioł (Carkwa).

7. Zważajućy na dżwie relihii: prawa-słaŭnuju i katalickuju biełaruskaha narodu, kab urad nikoha ū hetym nia moh kryŭdzić, mahčymy raŭdzić miż Kaściołam (Carkwoj) i dziaŭżawaj jak u budućynie ū dziaŭżawie Biełaruskaj, tak i na ziemiach, budućych ciapier pad čużackim uradam.

8. U swaim unutranyim žyćci Kaścioł (Carkwa) kirujucca swaim prawam kananičnym, karystajucca z prawoŭ dziaŭżaŭna-hramadzkich na roŭni z inšymi hramadzianami, a sprečnyja intareasy z dziaŭżawaj wyraŭšajuć paluboŭna, idućy ūzajemna na ūstupki.

Woś bolš-mienš toje, što z hałoŭnych punktaŭ, pastaŭlenych nami ū Nr. 13 našaj časopisi, wyjaśniłasia ū sprawie abnaŭleńnia Bieł. Chr. Demokracji.

Ciapier tolki astajecca biezadkładna, api-rajućysia na prysłanyim nam materjale, apraca-wać prajekt prahramy, nadrukawać jaho ū hazecie dzieła krytyki, a pašla sklikaŭšy žjezd z pradstaŭnikoŭ siołaŭ i mieštaŭ Usch. Litwy i Zach. Biełarusi, pryniać henuju prahramu i z usiej enerhijaj uziacca za arhanizacyju Bieł. Chr. Dem. na miascoch.

ALFIČ.

Praha. Trawień, 1926 h.

Za Kaz. Swajakom.

(*Žmienia asabistych uspaminaŭ*).

(Hl. „Bieł. Kryn.“ Nr. 19).

Pierš, čymsia z prajektam wyjšaŭ „na bieły dzień“, apracowywaŭ jaho sam. Pašla tolki wychodziŭ z im u krużok sabie bliskich. Hetakim hurtkom u Kluščanach u toj čas byŭ „CHS“.

Słoŭ paru ab im. CHS — *chaŭrus swajakoŭ*, arhanizacyja kulturna - aświetnaja, konspiracyjnaja. Uźnikła i pracawała za časaŭ niemieckaj akupacyi. Pieršaj zadačaj była samaadukacyja na asnowach chryścijanskaj etyki. Składaŭsia CHS z asob walniejšych ad štodziennych prac na chleb, a hałoŭnaje majućych choć-by minimalnuju padhatoŭku da pracy, jakaja była metaj CHS. Kirawaŭsia CHS abiranyim prezydyumam. Swajak sam u prezydyum nie ūwachodziŭ. Ale dušoj byŭ z im. Zahady byli stanoŭčyja. Metaj CHS było ćwićć duch i cieła. Pieršaje dasia-

Zabaleli iznou maje hrudzi...

(*Z apošnich akordaŭ pamioršaha piešniara*).

Wierš napisany ū pačatku wiasny 1926 h. pad upływam časowaha palepšań-nia zdarouja paeta.

Zabaleli iznou maje hrudzi
Žurboj tworčaj žyćcia i ahniu,
Adyšla śmierć zima i nia budzie
Pahražać majej radaści dniu.

Bo maliŭsia, maliŭsia ja Bohu
Dačakaci wiasnowaj pary,
Kinuć zhubnych sumniwaŭ biarłohu
Zachapacca adbleskam zary.

Och, ty zorańka majskahe nieba,
Čaraŭnica načleżnaj siamji,
Pramianiom twaim ciešycca hleba
A światłom duša rodnaj ziamli.

Zaświaci-ż, zorka, znoŭ jak świaciła
Ty kaliś świetazarnaj wiasnoj,
Jak runieła kruhom žyćcia siła
I jak Muza jšla poruč sa mnoj.

— — — — —

Čuŭ ja zwon dzieś z dalokaj zwanicy...
Čamu serca jon mnie skałychnuŭ?
Što skazać hetym zykam manicca?
Što u dumcy majej ja minuŭ?

Dumka-mysł prahawita pytaje:
„Niaŭžo radaści rodić truna?
„Niaŭžo zorka žyćciu spahadaje?
„Niaŭžo świecić harotnym jana?“

hałasia apracoŭwańniem i čytańniem referataŭ i ko-referataŭ na wybranyja temy, ładžańniem kancertna-deklamacyjnych schodak, arhanizawańniem pradstaŭ-leńniaŭ, narodnych biblijatek, apiekaj nad szkołami. Druhi punt wypaŭniaŭsia ćwičeńniami pa prahramie skaŭtaŭ Baden-Povel'a.

I pieršaje i druhoje ściahnuła na siabie zorkaje woka kajzaraŭskich žandarau kluščanskich, ad jakich niabošcyk Swajak mieŭ niažličanyja prykraści, ab ka-torych było danym wiedać i mnie: ale bolšuju ich častku ściarpieŭ niabošcyk Swajak sam i ab ich užo siahońnia moža świedčyć tolki... Nieba. Najbolš tady daŭsia ū znaki šef patrula, niejki zhermanizawany mazur; nazywaŭsia, kali pamiać nia mylaje, Mikolai-tschik. Hety „maleńki čaławiečak“, trudna wiedać, ci z ułasnahe pačynu, ci mieŭ „zhary“ zahad wyšpieha-wać CHS za koźnuju canu... Čaść jamu ūdałasja, ale cetaść nikoli. Wiedaŭ, što niešta, a jość. Ale tym i končyłasja, što „wiedaŭ“. Wiedaŭ jon, žandar ab CHS, ale wiedaŭ i CHS chto za im sočyć... Cetaja akcyja henaha M-ka končyłasja, dziakujućy zaŭsio-dnaj duchapohańści Swajaka, kompromitacyjaj pierša-ha. Swajak „nakryŭ“ jaho na „inspekcyi“ nočnaj, ka-li prakradaŭsia kala płotu ū ciani dreŭ, kab padstŭ-

EŮCHARYSTYČNY KANHRES U ČYKAHO.

(Ad našaha karespandenta).

Uwahi ahulnyja.

Amerykanskaja presa, a katalickaja asabliwa koŹny dzień padaje samyja padrabiaznyja wiestki pra 28-my EŮcharystyčny Kanhras, jaki adbyŮsia ů Čyka-ho 20 — 24 čerwienia 1926 hođu pad pratakataratam Jaho Eminencyi Kardynała Mundeleina, arcybiskupa z Čyka-ho. Tamu i ja pastanawiŮ pawiedamić swaich bratoŮ katalikoŮ-biełarusau.

Kataliki ů Čyka-ho, jak i ů celych Zlučanych DziarŹawach enerhična pracawali nad planami ů naj-mienšych drobiaziach. 23 kamitety złoŹanyja z ksian-dzoŮ i šwieckich hramadzian byli za rabotaj. Praca kipiela dnio i noću. Byli зробleny pryhataŮleńnia, kab usie, što pryjeđu na Kanhras byli hašcinna pry-niaty, pamieščany ů hatelach, chatach i mieli apieku padčas Kanhrasu. Było bołš miljona hašciej. U hety skłađ uchodzili nia tolki kataliki, prybywajućyja sa ůsich staron Ameryki, ale tak-sama z usich kutkoŮ šwieta. HłaŮnaja kwatara Kanhrasu zahadzia była pa-wiedamlena, što mnoha asob prybudzie z Anhlui, Ir-landyi, Belhii, Francyi, Šwajcaryi, Hišpanii, Wenhier, Čechasławakii.

Trochi mienšaja ličba wiernych pryjechała z Da-lokaha Ůschodu: Chin i Japonii. PradstaŮniki Indyi i Afryki tak-sama pryniali ůdzieł. Z celaha šwieta pry-byli kardynały, biskupy i ksiandy Kašciołu katalickaha.

Diela čaho? — Kab Jezusu Chrystusu ů wadnym z najbolšych miest šwieta — addać dar miłašci, na jakuju moŹa zdabycca hramadzianstwa ůsiaho šwieta.

EŮcharystyčny Kanhras asabliwa ciapier u hetym

1926 h. nabiraje wialikaha maralnaha značeńnia. Kali my pabačym, jakaja wialikaja pašla demaralizacyja siarod ludziej pašla sušwietnaj wajny i rozných rewalu-cyj. Ciapier u modzie „biezrelihi-našć“. KoŹny nie-dawuk starajecca jaje šyryć siarod narodu, kaŹućy, što ů Boha wierujuć tolki ciomnyja ludzi, a što wu-čonyja nibyto ůsie niawierujućyja. Ale sapraŮdy jak raz bywaje naadwarot. Wialikija wučonyja badaŮ zaŮsiody ůŹaŮlajucca wierujućymi, a niedawućki — nia wierujućymi.

Na dokaz ja prywiadu niekatoryja wiestki pra wialikich ludziej nawuki.

Njuton († 1727 h.), jaki atkryŮ zakon ciahacieńnia, wymaŮlajućy imia BoŹa zaŮsiody zdymaŮ šapku.

Bojl († 1691), bačka sučasnej chimii skazaŮ: „PraŮdziwy pryrodaznawiec nidzie nia moŹa praniknu-ci ů paznańnie tajnicaŮ twareńnia biez talio, kab nie adćuci ruki BoŹaj“.

Leibnic († 1713) wialiki filozaf napisaŮ: „Jezus, ciarpieńnia Jakoha jość naša radaść i Źyćcio“.

Heršel († 1822) wialiki astronom, hawaryŮ: „Čym bołš pašyrajecca pole nawuki, tym macniejšyja robiacca dokazy istnawańnia tworčaj i ůsiemahutnaj mudrašci“.

I woš EŮcharystyčny Kanhras u Čyka-ho — byŮ wialikim tryumfam, najbolšym z usich Kanhrasau, ja-kija da ciapierašniaha dnia adbylisia, nie dla arhaniza-taraŮ, ani dla ůčasnikaŮ usich narodaŮ, ale dla Sa-moha ZbaŮcy, Jezusa Chrystusa.

Prahrama Kanhrasu.

Wiečaram u niadzielu dnia 20 čerwienia napłyło niaŹličanaje mnostwa pilihrymaŮ da Čyka-ho i raspa-čalasia wialikaja šwiatowaja misija. U poŮnač na po-klik miajscowaha kardynała miljon paboŹnych zhurta-

chać, jak dumaŮ, rozmowu Swajaka z swaimi adna-dumcami... Zaraz-Źa pašla hetaha prasiŮ M-k u Krei-samt'a pierawod, jaki jamu i byŮ biezadkłađna dany. WyjechaŮ što chutćej, kab pry sustrećy (ŹyŮ u su-siedztwie) „nie piaćy rakoŮ“... PryjechaŮ inšy, „lepšy“.

Heta tolki adzin z pryklađaŮ, dziela ilustracyi warunkaŮ, za jakich prychođiłasja pracawać. Wora-hi-Ź našy ćwiardzili i dahetul zašlepleny časta kaŹuć, što „Niemcy pamahali Bielarusam“.

Pry takich umowach pracy koŹny z siabroŮ CHS mieć musiŮ swajo prybranaje imia i ztul nia-bošćyk wynies swajo imia Swajak, choć imiem hetym, praŮda, padpisawaŮsia jašće šmat raniej. Rešta imień-niaŮ uŹo ů pamiaci mnie zachawałasja mała. Dziela pryklađu woš paru imieńniaŮ prywodŹu: Romič, wiel-mi nadziejny talent malara-pejzaŹysta, pieradčasna pamior tak sama na suchoty († 29.II.1924 h.), ŁaŮ-rowy, nadziejny talent satyryka, na wialiki Źal nia wy-karystany, bo sam Ł. zdajecca swajho talentu dahetul nie daciwaje, Astra, Orlič, Jachimič. Ja swaim pry-branym imieńniem padpisuju hetyja ůspaminy.

MieŮ CHS swoj klič, swoj, siabrom tolki wieda-my znak, swaju, dawoli prymityŮnuju piaćatku

„CHS“, jakoj aznačany byli miŹ inšym usie knihi biblijateki i inšaja majemaść chaŮrusu.

Pry ůsim hetym mieŮ CHS usie zadatki stacca mocnaj arhanizacyjaj, jakoj i byŮ pakul siabry jaho byli razam, pry miejscy. Ab intensyŮnašci kulturna-prašwietaŮnaja čynnašci CHS chaŮ šwieđćyć miŹ inšym toj fakt, što pieršaje biełaruskaje pradstaŮleńnie ů Zach. Bielarusi, pašla prychođu NiemcaŮ, adbyłosia nia ů Wilni, a ů... Kluščanach. NaładŹana było ůłas-nymi siłami CHS. Ihrali dwojćy „Praklonnaje ziele“*) i raz „Michałku“. Chor z 40 asob pry hetym wyko-nywaŮ biełaruskija narodnyja pieśni. Prysutnyja hošci z radoŮ tahočasnej niamieckaj akupacyjnaj ůłady i pradstaŮniki wojska wykazalisia ab wykanańniach wielmi pachwalna.

Kali pryniać ciapier pad uwahu, što bołšaść ta-dy ihraušych aktaraŮ nikoli da taho času teatru nia baćyła, a charysty, wykonujućyja charawyja čatyroch-hałosnyja twory, nikoli da taho čašu ab notach na-wat nia šnili, nia to, što ich baćyli, moŹna sabie ůja-

*) Pieranazwanaja pašla samym aŮtaram — Swajakom na „Janku Kancawoha“ ad imia hałouńaj roli hetaje pjesy.

waŭsia pa kaściołach, dzie byli adpraŭleny nabaženstwy — za ščaśliwaje adbyćcio Kanhresu.

U niadzielu rana raspačaŭsia ŭžo Kanhres; narod chwalami pačaŭ płyści da kaściołaŭ, a ich jość 234 u Čykaho. U pałudzień sabralisia kataliki ŭ kaścieli „Światoha Imieni Jezus“ i tam wysłuchali prywitańnie ad Apostalskaha Delehata. Wiečaram u niadzielu iznoŭ narod sabraŭsia ŭ kaściołach i adbyŭ hadzinnuju Adoracyju Najświaciejšaha Sakramentu.

U paniadzielaŭ rana narod zytoŭsia na Słuźbu Bożuju na wajskowym poli. Heta najbołšy ŭ świecie plac, jaki moža pamiaścić bołš, jak 160 tysiać narodu. Pa adnym baku byŭ aŭtar 200 stop wysoki, a 100 stop šyroki, zbudawany adumysłu na hetyju metu koštam 50 tysiać dalarau.

U paniadzielaŭ, aŭtorak i sieradu adbywalisia schody ŭ rożnych salach miasta Čykaho.

Usiudy diskusyja na tuju samuju temu; „Eŭcharystyja i chryścijanskaja siamja“. Zbiralisia roznyja narody, a diskusija była ŭ ich rodnej mowie. Najbołšaja anhielskaja sekcyja sabirałasja ŭ Kolizeju, dzie mieścicca bołš jak 15.000 narodu.

U aŭtorak adbyŭsia specjalny schod kabiet. Hetaha jašče nikoli nia było na kanhresach. Hetym uznajecca ŭpłyŭ i značeńnie kabiety ŭ świecie.

Sierada była praznačana dla studentaŭ-katalikoŭ.

Kanhres zawiארшыŭsia wializarnaj pracesyjaŭ. Janna adbyłasja za miestam Čykaho na wialikim poli, dzie kardynał Mundelein maje swaju duchoŭnuju seminariju. Tut na prastory 1.200 akrau zytoŭsia ŭwieś Katalicki Kanhres. Jakiś čas byŭ čutny homan pamiż ludźmi, ale na padańny znak usio zacichła. Pryšlo wojska maleńkich dzieci z kwietkami, a za imi paciahnusja doŭhi, pradoŭhi rad ksiandzoŭ.

Pracesija adbyłasja kala woziera, a na karabli

na woziery znachodziŭsia wialiki arhan. Taki bołš mienš pierahlad 28-ha Eŭcharystyčnaha Kanhresu.

Dr. Luis Brawu arhanistym Kanhresu.

Dr. Luis Brawu, profesar muzyki i wialiki kam-pazytar, byŭ aficyjalnym arhanistym 28-ha Eŭcharystyčnaha Kanhresu. Dr. Brawu wiadomy ŭsiej Amerycy z swaich koncertych wystupaŭ. Jon kam-pazytar mnohich kaścielnych i świeckich muzycznych tworaŭ. Chor imieni św. Patryka, jaki jość pad jaho asabistym kiraŭnictwam u Čykaho — žjaŭlajecca najlepšym choram u mieści.

Biełaruskaja delehacyja.

Biełarusau-katalikoŭ na Eŭcharystyčnym Kanhresie reprezentawali: ks. dr. prof. J. Tarasewič, Jan-ka Čarapuk, A. Aršulowič i J. Łabač. Biełarusy aficyjalna byli pryniaty ŭ skład „Orientalnaj (uscho-dnij) Sekcyi Kanhresu. 23 čerwienia na ŭsienarodnym schodzie katalikoŭ u Armory Sali, u jakoj wystupali pramoŭcy ad usich narodaŭ u świecie, ad biełarusau pramowiŭ hramadzianin J. Čarapuk.

Na Kanhresie wystupali najlepšyja pramoŭcy.

28 najlepšych pramoŭcaŭ było wyznačana dla pramowaŭ na Kanhresie, miż imi 15 kardynałaŭ; 15 z pramoŭcaŭ amerykancy, a 13 inšyja.

Pieršy pramaŭlaŭ Jaho Eminencyja L. Heilen, biskup z Namuru ŭ Belhii. Pašla D. Maniks, arcybiskup z Aŭstralii, Kerlei, arcybiskup z Baltymoru (Ameryka).

400 karespandentaŭ roznych hazet prybyło ŭ Čykaho.

Usie eŭropejskija časopisi, a tak-sama i amerykanskija zahadzja pryhatawalisia, kab wysłać swaich

wiść, kolki tut było zatračana nadludzkaŭ enerhii, siły, kab usie praciŭnaści pieramahcy. CHS heta tahdy dakazaŭ, bo... z im byli duch i wola Swajaka.

Ale jak zaŭsiody na hetym świecie bywaje, tak i tut stałasja. Nia ŭsim trapała da pierakanańnia praca CHS, byli j takija hałas, što nazywali pačynańni CHS... „lišnimi“. Dokaz heta, što praca tahočasnaŭ była ranniaŭ kwietkaŭ u poznuju wiasnu. Zamierzła. Ale wiasna bližycca i začwicie kraskami nowymi. Nie dačakaŭsia dnia hetaha twarec i hałoŭnaja pružyna CHS — Kaz. Swajak. Dačakajucca wiasny hetaj usie tyja, što zachočuć uzarać zadzirwanieŭšaje pole narodnaje i jamu nowuju siaŭbu žwieryć. Užo sučasnaść pierakanała, jak niesprawiadliwa byŭ tady napadany CHS. Budućynia pryniasie dokazaŭ jašče bołš. Błud tahočasny papraŭleny być musić. Hetaha wymahaje świetłaŭ pamiatka žyćcia i pracy Kaz. Swajaka — Ks. Kast. Stepowiča.

Heta para štrychoŭ tolki miaŭdaŭch i na chutka sabranych, jakija paświačaju pamiatcy Kaz. Swajaka, jak swajho *wučyciela* i pieršaha *duchoŭnaha kiraŭnika*.

Ludziej typu Swajaka ŭ našy dni treba šukać, jak kažuć, „ŭ dzień z lampaj“ i tamu, mnie zdajecca,

pamiatka niabošcyka zasłuhuie być paznanaj i najšyrej spopularyzawanaj. My, Biełarusy, majem, biazumoŭna, swaju tradycyju, swaje, hodnyja naśledawańnia typy. Ale što z taho, kali my ich u bołšaści... nia znajem. Tymbołš staracca tahdy musimo, nia dać u zabyćcio duchowych wialikanaŭ sučasnaści. Dobra, dziala hetaha, było-b, kab niechta bołš da hetaha nadajučysja i bliżej mo' niabošcyka znajućy, padaŭ jahonuju charakterystyku, asabliwa jak duchoŭnika-dušpastyra, jak ideoloha hramadzianina — kraju. Kapla da kapli i tak-by wyras biazšmiertny typ ducho-waha wialikana, jakim Swajak biazumoŭna byŭ i z čaho-b brali pasiŭ praciaŭniki maładyja, na scenu žyćciowuju tolki wystupajućyja.

Špi-ž tady, piaśniar Ty niadoli biełaruskaj, da słaŭnaha dnia. Duch Twój i pamiać na Ciabie čaj nam buduć aporaj siarod bied štodziennych.

Twaim-ža astatkam cialesnym, Ziemiłka Rodnaja, lohkaŭ budź!

Prysyłajcie padpisku na „Biełaruskuju Krynicu“.

najlepšych pradžaŭnikoŭ. Anhlija prysłała swajho katalickaha karespandenta Džordža Bernarda. Jon dobra znany ŭ Amerycy i pryjechaŭ u tawarystwie kardynała Burna. Italiya prysłała ks. M. Barbara, wydaŭcu časopisi „La Cywilta“, Austryja prysłała Adama Hampela i Rena Murada, wydaŭcaŭ hazety „Di Raihpst“.

Karespandentam našaj hazety „Krynicy“ byŭ A. Zmahar.

Adjezd delehata ŭ Rym.

Ksiondz Klod Pernin, prafesar anhielskaj mowy na Jeziŭckim Uniwersytecie Loioła ŭ Čykaho wyjaŭdžaŭ da Rymu, kab tawaryšyć u darozie Papskamu Lehatawi, Kardynału Bonzano i druhim kardynałam u Ameryku. Pa darozie ks. Pernin adwiedaŭ niekatoryja miesty Eŭropy i dawaŭ infarmacyi ūsim kardynałam, što wybiralisia na Eŭcharystyčny Kanhres.

65.000 dziaciej pialali na Kanhresie Eŭcharystyčnym.

65.000 dziaciej školnych z tutejšych parafijalnych szkoł, pad kiraŭnictwam arhanistaha kardynała Mundeleina na Kanhresie pialali hrehoryjanskuju Imšu. Proby hetaha choru adbywalisia ŭ parku Klubu Cubs'a.

25 miljonaŭ dalaraŭ.

Čykahcy ūžo padrachawali, što Kanhres Eŭcharystyčny daŭ 25 miljonaŭ dalaraŭ zysku. Prybyło 1 miljon katalikoŭ z Eŭropy, Azii i Ameryki da Čykaho. Kožny z haściej pakinuŭ 25 dal. u mieści. A heta stanowić ahułam bolš-mienš 25 miljonaŭ dalaraŭ.

A. Zmahar.

Treba bolš kulturnaje pracy.

Dajecca zaŭvažyć, što wy, dziejačy biełaruskija, časta marnujecie swaje siły i čas darahi na swarki adny z adnymi, na hazetnuju palemiku!

Nie! Tak nia možna. Heta sławy našamu narodu nia pryniasie.

Treba rabić toje, z čym možna było-b pakazacca prad świetam, prad ludźmi.

Treba pisać toje, što maŭlo-b pawialičyć skarbnicu našaj literatury. Treba ŭ hetym kirunku bolš kulturnaje pracy.

Chacieŭšy pracawać na pażytak narodu, nia škodzić u kožnym wypadku zastanawicca i razważyć, ci toje, što ja chaču rabić budzie karysna našamu narodu, ludzkaści cełaj.

I chacia nikomu nie zabaronna stajać za honar ułasna imieńnia, ale jak ža-ž časta karyśniej ŭniaści jakujuś asabistuju prykraść, a na hetym sprawa ahułnaja skarystaje. Bo za toj čas i tymi siłami ty zrobiš niešta drugoje, sapraŭdy karysnaje.

Ureście jašče adna maja rada: jak usiudy tak i tut, što-b ty nie rabiŭ, moj bracie, nikoli nia treba zabywać pra Boha!

D. Aniśko.

DA NAS PIŠUĆ.

„PAZYKA“ NA NASIEŃNIE.

hm. Jodskaja, Brasłaŭskaha paw. Nia wiedaju, ci heta ūsiudy tak, ale ŭ nas znajšlisia takija dabradziei, što ūspomnili pra biełaruskich sialan, bo dajuć pazyku na nasieŭnie. Dasiul dawali tolki asadnikam, a ciapier, dziakawać Bohu, uspomnili i pra nas biednych. Prysyłaŭ nam z hminy pisulku, u jakoj haworycca, što kali chto choča, moža atrymać pazyku hrašmi; dzieła hetaha treba žjawicca ŭ hminu asabista.

Zawarušylisia našy sialanie: „mo' i my što atrymajem, a to ad nas usio brali“. Nia hledziačy, što da hminy 17 wiorst i terminu ūsiaho adzin dzień dy j daroha takaja, što ani prajechać ani prajści,—papiorlisia ūsie ŭ hminu. Tut my i ūbačyli, što ašukalisia ŭ swaich dumkach, bo hrošy ūsiaho jość prysłanych u hminu 4 tysiačy. Na kožnaha, chto nia maje bolš 4-ch dziesiacin ziarni, bolš nia pišuć, jak 30 złotych, a zapisalaŭsia ūžo na 5-6 tysiać i jašče pišucca. Pry razdačy mo' j wypadzie pa 4-5 zł. na haspadara.

Dyk woś jakaja dapamoha nam ad polskaha ūradu. Ad nas dyk apošniuju awiečku za padatki bieruć, a nam prysłali aź 4 tys. na ūsiu hminu. Ci-ż heta nie našmieška?

J. Šynkowič.

NAŠY PARADKI.

Wiśniewa, Wialejskaha paw. U nas żywicio plywieć tak, jak i ūsiudy; u Wilni wykryli nadużyćci, toje-ż i ŭ Wařawie, u polskich bankach. I ŭ nas jość hetaha patrochu, ale, jak kažuć: „kruk kruku nia wydziaŭbie woka“, pryjedzie chto niebudź z rewizijaj, spraŭdzić, aparožnić paru butelak horkaj, tym-sim pierakusić, nu j napiša pratak, što ūsio ŭ paradku dy j pajedzie dalej. Kali-ż abawiazkowa patrebny świedki, to zaŭsiody znojducca ludzi, jakija dakažuć, što tak było, a nia inakš.

Siadzieli my hetak spakojna, płacili padatki ŭ hminu, pawiet pa niekalki rasoŭ adzin padatak, bralisia z nas pracenty, jakija tolki ūzdumałasia p. p. „užendoŭcam“ i ūsio było ŭ paradku. Treba-ż było, znajšoŭsia chtości „działajacy na szkodę państwa“ dy i napisau pra ūsio ŭ pawiet.

Pryjechaŭšaje ztul načalstwa pierapałochała ūsiech „užendoŭcaŭ“ i choć nadzwyczajna ničoha nia snajšli: bo ŭ hminie padatki atrymliwalisia nie pa dwa i pa try razy, a jak treba... pracentau lišnich nia brali... za samachody p. wojtam pa 50 zł. nie płacilisia... i h. d. Słowam, znajšli ūsio ŭ paradku. Palicyja tolki žalujecca, što „polskość cierpi od tych białorusinów“, što čytajuć biełaruskija hazety dy j druhim jašče dajuć. Jość i na heta rada; pryjażdžaŭ p. wywiadoŭca, zrobić „dochodzenie“ u swaich zaufanych i ličyć, što spoŭniŭ swajo zadańnie. Z hetkimi paradačkami my i żywjom u swaim kutku.

Usie tut pierakanany, što datul u nas buduć panawać padobnyja paradački, pakul urad nie pazabiraje swaich „urzędników“ prysłanych niedzie „z-za mora“ i nie absadzić zaniatyja praz ich pasady ludźmi našymi.

Swoj.

„NAŠY“ WOJTY.

M-ka Pierabrodzie, Brasłaŭskaha paw. Byŭ u nas u hminie wojtam swoj čalawiek J. Dwarecki. Nie narakali na jaho ludzi, bo bačyli, što robić dla

ich usio, što možna. Był čas, kali ludzi nasili swiedczyć deklaracyi školnija, to jon nikoli nie adkazwaŭsia, a nawet jašče wučyŭ, jak treba damahacca rodnaj školy. Słowam, jon był biełarusam. Nia ŭzłubiŭ jaho brasłaŭski starasta, što jon nie chacieŭ wyć pa woŭčamu. Zwolniŭ jaho z wojaŭstwa i zahadaŭ wybrać nowaha. Wybraŭ narod adnaho, starasta nie začwiardziŭ, wybrali druhoha — tak sama nia hetka, jak jamu chaciełasia, dyk bajučysia, kab nia wybrali treciaha, prysłaŭ swajho, jaki ŭžo budzie skakać pad panskuju dudku. Woś jak u nas adbywajucca wybary pa hminach. Susied.

Z Biełaruskaha żyćcia.

Z Biełarusi pad Polščaj.

Sud nad red. „Krynicy“. 19.VI ŭ Sudzie Pakoju razhladałasia sprawa red. „Krynicy“ B. Turonka za karespandencyju źmiešćanuju ŭ hetaj hazecie: „Biełarusu na poście niama miejsca“, u jakoj Kam. Uradu dahladziusia prastupka z art. 263. Pa wyjaśnieńni sprawy praz šwiedku, Sud wynias apraŭdywajučy pryhawor.

„Krywič“. Wyjšaŭ čarodny ŭ hetym hodzie 1-šy, a ad pačatku 11 Nr. „Krywiča“ u Koŭnie pad red. W. Łastoŭskaha, z duža bahatym i ciekawym źmiestam; мае 118 staronak.

„Historyja Biełaruskaj Knihi“ W. Łastoŭskaha jość u pradaży ŭ ahraničanym liku ŭ kniharni „Krynica“ (Wilnia, Zawalnaja wul. 7). Cana egzemplara 5 dalaraŭ.

Haspadarčy žurnał. Pajawiŭsia ŭ pradaży ŭ biełaruskich kniharniach wychodziačy ŭ Łatwii nowy žurnał pad nazowam „Haspadar“, pašwiačany sprawam sialanskaha ziemlarobstwa. Nam wielmi pryjemna ščwierdzić ruchliwaść łatwijskich biełarusau ŭ hetak pažadany dla wioski kirunku.

Palityčnaja ekanomika pabiełarusku. Hr. Ad. Bildziukiewič — ekanamist, napisaŭ u biełaruskaj mowie padručnik dla siarednich szkoł i samanawučańnia — „Asnowy Hramadzkaej Ekanomii“. Knižka hatowicca da druku.

Z žyccia Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury. U časowy skład Centralnaha Uradu Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury ŭwajšli: staršynia — hr. Adam Bildziukiewič, wice-staršynia — hr. Alaksandr Babianski, skarbni — pas. ks. Adam Stankiewič, techn. kir. — sen. Alaksiej Nazareŭski, sekretar Haliaš Leŭkowič. Rewizyjnaja Kamisija: sen. Wiač. Bahdanowič, sen. Alaksandr Ułasaŭ, pas. Wasil Rahula.

Z Radawaj Biełarusi.

U Instytucie Biełaruskaj Kultury. Archieolohičnyja ekspedycyi. Historyka-archieolohičnaja komisija мае prawieści sioleta čatry archieolohičnyja ekspedycyi. Adna pad kiraŭnictwam Palikarpowiča nakiroŭwajecca na r. Sož dla došledu neolityčnych stajanak, druhaja, pad kiraŭnictwam archieoloha Serbawa, — u Nowa-Bychaŭski rajon dla došledu staradaŭniaj kamiennaj kultury, treciaja, pad kiraŭnictwam Anichoŭskaha — dla došledu daŭniejšaha haradzišča „Diedzino“ ŭ Kalininskim wakruzie na r. Ościer i čaćwiortaja, samaja wialikaja, nakiroŭwajecca pad kiraŭnictwam archieoloha Laŭdanskaha dla došledu staradaŭnych haradziščaŭ i kurhanoŭ pa linii Miensk-Zasłaŭ.

Ekspedycija Palikarpowiča ŭžo wyjechała z

Miensku. Pačalisia tak-sama raskopki niedaloka ad h. Miensku.

Starazytny pomnik. Historyka-archieolohičnaja komisija źwiarnułasja ŭ addzieł kamunalnaj haspadarki z prošbaj ab prywiadzieńni ŭ kulturny wyhlad tak zwanaha „Mienskaha Zamčyšča“, jakoje znachodzicca na nižnim rynku la r. Niemihi. Apošnja znachodki dawodzjać, što hetaje zamčyšča možna adnieści da samych daŭniejšych časou.

U súčasny momant hety starazytny pomnik zusim zaniapaŭ. Komisija pastanawiła zrabić na hetym miescy skwer z klumbami i zachawać kaštoŭny pomnik ad raskopkaŭ i źniščeńnia.

Archieolohičnaja karta. Historyka archieolohičnaja komisija apracoŭwaje archieolohičnuju kartu BSSR. Karta Mienskaj akruhi ŭžo składziena.

Karta budzie wypuščana ŭ formie atlasu z padzielaŭ pa akruhach.

Wydaŭni Skaryny. Historyka-archieolohičnaja komisija pastanawiła źniać fatahraficnyja źnimki z ustupleńniaŭ, jakija byli napisany pieršym biełaruskim wučonym, pierakładčykam i drukarom F. Skarynoj da jaho wydaŭniaŭ 1517 — 1525 h.

Fatahrafii buduć зроблены ŭ Leninhradzie pad nahladam siabra lnbiełkultu t. Niekrašewiča.

Folklorная komisija. Na apošnim pasiedzańni lnbiełkultu pastanoŭlena ŭtwaryć u skład Instytutu asobnuju folklornuju komisiju, jakaja pawinna raźbirać, krytyčna prawiarać i padrychtoŭwać da druku ŭsie matarjały, datyčnyja narodnaj tworčaści.

Nowyja knihi. Wydawiecki addzieł IBK wypuściŭ nowyja knihi: „Pracy 1-j usiebiełaruskaj hlebaznaŭčaj kanferencyi“ i „Muzyčnaja terminalohija“.

Biełarusy ŭ Rymie.

Ksiondz biełarus — doktaram Papieskaha Uščodniaha Instytutu. Aficyjalny orhan Watykanu „Osservatore Romano“ Nr. 141 20.VI. siol. h., u addziele *Al Pontificio Istituto Orientale* źmiaščaje staćciu pad zahaloŭkam: „Un nuovo dottore“, źmiest jakoj padajom tut dasłoŭna z italskaj mowy.

U čaćwier 17 čerwienia ks. St. Hlakoŭski z Wilenskaj archidiecezii, baraniŭ publična swaju nawukowuju dysertacyju: Malitwa pawodle dniaŭnika Joana Kronštadskaha: „Majo žyćcio ŭ Chrystusie“ (Oratio secundum diarium Joannis de Cronstadt: „Mea vita in Christo“).

Wiedamy rasiejski protorej Joan Kronštadski, nabraŭszy rozhałasasja asabliwa ad h. 1890 da 1905, swaje došledy ŭ malitwie wyraziŭ u knizie: „Moja żyćci wo Chrście“.

Ks. St. Hlakoŭski ŭ swajej pracy wyjaśniŭ špiarša jaho nawuku pradusim ab wiery, miłasći i ab učasći Boha i čaławieka ŭ raźwićci malitwy, a tak-ža i ŭ raźwićci duchowaha žyćcia.

Pytaŭni, staŭlanyja praz prafesaraŭ J. Hanssenasa i M. Sordillo dali mahčymašć wyjaśnić roznyja rasiejskija pahlady na ascetyčnaje žyćcio i ahułam žyćcio duchowaje. Robiačy akančalnaja wywady z pytaŭniaŭ M. d'Herbigny, staršynia Instytutu, jasna padčyrknuŭ, jak wiera i pabožnaść u rasiejskim ascecie škirawali jaho nie na darohu pratestanskich kirunkaŭ, pašyranych siarod rasiejskich akademikaŭ, ale na darohu pabožnaści prostaj i česnaj rasiejskaha narodu, padobnaj da pabožnaści pawodle nawuki Katalickaha Kaściola.

Ks. St. Hlakoŭski pryznany doktaram kaścielnych uščodnich nawuk, što ŭsie prysutnyja pryniali wopleskami“.

Z Polšcy.

Prajekt prowizoryuma budżetnaha. Rada Min. uchwaliła prowizoryum budżetu na III kwartał. Prajekt hety Sojm pryniał. Pawodłuh hetaha prowizoryuma wydatki buduć raŭniacca 457.843.959 zł.

Kamisija rečaznaŭcaŭ. Kamisija rečaznaŭcaŭ da spraŭ kresowych i mienšaściej pry kamitecie Palityčnym Rady Ministraŭ pačala swaju pracu. Da komisii hetaj naležać p. p. Lowenhers, L. Wasileŭski i pasoł Zwierzyński. Zastupajučy premjera p. Bartla komisijaj budzie kirawać Min. Unutr. Spraŭ p. Młodzianoŭski.

Rečaznaŭcy wykazali swaje pahlady na apracawanyja praz Min. Unutr. Spraŭ kankretnyja punkty prahramy datyčna najpilniejšych zadaŭniaŭ u sprawach nacyjanalnych mienšaściah i ŭschodnich wajewodztwaŭ.

Maršaľak Sojmu. Marš. Sojmu M. Rataj adkazaŭsia ad maršaľuoŭstwa, abraziŭsia, što ŭ apošnija časy ŭ prasie pajawilisia wostryja napady na Sojm. Ale 25.VI. h. h. Sojm wybraŭ jaho iznoŭ na maršaľka; Rataj wybar hety pryniał.

Pryjezd praf. Kemmerera. Wiadomy znaŭca finansau praf. Kemmerer 3 lipnia pryjeździe ŭ Waršawu sa swajej misijaj. U Waršawie jon maje prabyć 2 miesiacy.

Sa świetu.

Amnestyja dla palityčnych wiaźniaŭ. 26.VI Litwa. Sojm pryniał, uniesienuju praz socyjalistaŭ, ustawu amnestyi dla palityčnych wiaźniaŭ.

Prajekty litoŭskaha ŭradu. Prezydent ministraŭ Sleżewiç u swajej prahramnaj pramowie zajawił, što litoŭskaja zahraničnaja palityka maje być abapiorta na imknieŭni zlučeniŭnia ŭsich litoŭskich ziamiel.

Z Polščaj nia budzieć nawiązana łučnaść, pakul jana nia žwiernie Litwie Wilni i nie ŭstanowić mocy narušanhaha Suwałskaha dahaworu. U sprawie ŭnutraŭnaj palityki premjer abiacaŭ pierabudowu administracyjnaha aparatu. Narodnym mienšaściam urad abiacaŭ poŭnuju kulturnuju aŭtanomiju.

Sprawa Wilni na konferencyi socyjalistaŭ. Łatwija. Niadaŭna adbyłasia ŭ Ryzie konferencyja soc.-demokrataŭ bałtyckich republik: Litwy, Łatwii i Estonii, na jakoj, pamiż inšym pryniata rezalucyja nastupnaha źmiesťu: „Konferencyja trymajeca pahladu, što wilenskaja sprawa jašče čakaje swajej razwiązki i, astajučysia abjektam sporu, tworyć paważnuju niebiašpieku dla supakaju ŭschodniaj Eŭropy. Dziela hetaha ličyć za nieabchodnaje, kab socyjalistyčnyja partyi bałtyckich krajoŭ supracoŭničali ŭ razwiazcy hetaj sprawy mirnaj darohaj u kierunku daŭnia mahčymaści žycharam Wilenščyny swabodna wyskazacca: da jakoj dziaŭstawy choćuć pryłučycca.

Konferencyja sławianskich kulturnych pracuŭnikoŭ u Prazie pačalasia ŭ paniadzielać dnia 28 čerwienia i patrywaje try dni (da sierady 30 čerw.).

Sialanam z rabotnikami dahawarycca ciażka, asabliwa, kali adnej choć-by staranie nie chapaje dobrej woli. Widacca heta dobra ciapier z zachowywaŭnia čechasławackich rabotnikaŭ da pryniatych niadaŭna (12.VI.1926) swaim-ža parlamantam uwoznych mytaŭ (clo) na produkty sialanskaj haspadarki: zboża, miasa, żywioła i h. d. Pokul sialanie pamahali rabot-

nikom zawadzić myta na wyrabki fabryčnyja, dyk byli i dobrymi i pastupowymi. A ciapier, kali takoj-ža abarony zažadali sami, stalisia raptam uwačuć asabliwa rabotnikaŭ-socyjalistych usich kirunkaŭ „najbolšymi nieprzyjacieli ludzkoj biednaty“.

Jak heta wytłumačać našyja prapawiedniki adzinaha rabotnicka-sialanskaha fronta?

Niemcy ličać hranicu polska-nia-niemiečdyna. mieckuju nie ŭstalenaj. Pasoł Rhei-haben u swaich artykułach šćwiardža-je, što hranicy na ŭschodzie Niemiečdyny nie ŭstalenyja. I žaleje, što nia ŭsie koły hramadźianstwa niamieckaha dapamahajuć niemcam adarwanym ad baćkaŭščyny.

Francyja. ŭ apošnija časy zbliżajecca da poŭnaha ekanamičnaha bankroctwa. Z pryčyny hetaha jana za apošnija tydni pieraniała duża ciażki kryzys kabinetu. Kab uratawać ad spadku swoj frank, urad chacieŭ uwiacić pradažu chleba pa kartkach i zabaranić u peŭnyja dni pradawać miasa. Jak dawiedaŭsia pra heta świet, to frank jašče bolš paniziŭsia, a urad padaŭsia ŭ adstaŭku. Pašla doŭhich kambinacyjaŭ Brijanu ŭdałasia stwaryć nowy kabinet. Dziakujučy kryzysu ekanamičnahu Francyja pačala tracić palityčnaje značeŭnie ŭ świecie. Ciapier i polskija hazety pačynajuć hawaryć, što wyhadniej było-b drużyć z Anhlija, bo jana maje bolš hrošy.

Anhlija. U Anhlii strajk jašče trywaje. Wuhlakopy majuć paddzierżku sa ŭsiaho świetu. Kali bałšawiki prysłali strajkujučym hrošy, to Anh. urad wysłał duża siardzituju notu Sawietam. Ale jak dawiedaŭsia, što niamieckija rabotniki prysłali 25.000 dal.; hałandskija 30.000 dal.; amerykanskija 50.000 dal., to ŭspakoiŭsia. Dahetul da parazumieŭnia nie dajšo.

Sawlety začynajuć znosiny z Watykanam. SSSR. Niamieckija hazety danosiać z Maskwy, što pierahawory miż sawieckim uradam i Watykanam, jakija byli pierarwanyja, ciapier iznoŭ abnawilisia. Sawiecki urad zhadžajecca mieć u Maskwie dyplomatyčnaha pradstaŭnika Watykanu. Adnačasna ambasadar sawiecki ŭ Rymie reprezentawaŭ-by Sawiety pry Watykanie. Sawiecki ambasadar u Rymie, jak padajuć hazety, ŭ najbliżejšym čacie maje prasić aŭdyencyi ŭ Papieža.

NOWAJA PLOTKA. Maskoŭskaja hazeta „Iz-wiestija“ danosić z Koŭny, što litoŭskija palityki ličać mahčymym parazumieŭnie miż Polščaj i Litwoj. Užo jak-by wiaducca pierahawory nieaficyjalnyja.

Pasrednikom hetych pierahaworaŭ maje być biełaruski rewalucyanier Mamonka, jaki užo wyjechał u Waršawu.

Litoŭskaje Min. Spraŭ Zahraničnych zajawiła, što heta zusim na ničym nie abasnowana, što ni praz Mamonku, ni praz kaho niebudź druhoha z palakami nijakich pierahaworaŭ nie wiadziecca. Mamonka-ž zusim niawiedamy Min. Spraŭ Zahraničnych.

Pry hetym treba zaznačyć, što tak-ža z biełarusau nihto hram. Mamonku nie daručaŭ z palakami wieści pierahawory.

Piśmo ũ Redakcyju.

Paważany Hramadzianin Redaktar!

U Nr. 20 Wašaje časopisi pračytaŭ ja wielmi cikaŭnuju staćciu pad zahaŭoŭkam „Rost biełaruskaha hramadzkaŭ žyćcia ũ Polšcy i jaho najbołš pilnija patreby“. Na žal, ja znajšoŭ ũ joj niekatoryja infarmacyi ab dziejalnaści Biełaruskaha Wydawieckaha Tawarystwa, jakija prašu hetym sprastawać — u imia praŭdy.

Woś-ža aŭtar žalicca na „biazkoncaje adkładaŭnie“ druku złożonych Bieł. Wyd. T-wu ũ Wilni tworaŭ wydatnych maładych biełaruskich pieśniaroŭ: Swajaka, Žyłki, i Arsieŭniewaj, nazywajućy heta „skandałam“. Tymčasam złożanyja Tawarystwu tworzy Žyłki („Na rostani“) i Swajaka („Maja Lira“) — ũžo daŭno nadrukawany, pieršy — pad majej redakcyjaj, druhi — pad biespasrednym nahladam ks. Adama Stankiewiča. Nienadrukawany, sapraŭdy, tolki zbornik tworaŭ Arsieŭniewaj, jaki — z uwahi na swoj abjom — wymahaje značnych hrošy, katorych u Tawarystwie, sapraŭdy, niama.

Nijakich inšych zbornikaŭ tworaŭ Žyłki i Swajaka ũ Tawarystwa nichto nie składaŭ. U kaho znachodzicca ũsia pašmiertnaja spadčyna pa Swajaku, Tawarystwu niawiedama.

Z pašanaj

Ant. Łuckiewič,

Staršynia Uradu Bieł. Wyd. T-wa.

Wilnia, 21 čerwienia 1926.

Z WILNI.

Wilenski Arcybiskup. Na pasad Wilenskaha Arcybiskupa naznačany J. E. Biskup Łomżyński Jałbżykoŭski. Niekulki miesiacaŭ tamu, apirajučysia na tym, što wilenskija endeki žadali bačyć Bp. Jałbżykoŭskaha Arcybiskupam u Wilni, my byli napisaušy, što hety biskup žjaŭlajecca i sam endekam. Akazwajecca, što pahlad taki niazhodny z praŭdaj. Dawiedwajemsia, što naš Arcypastyr jość ščyrym katalikom, demakratam i sprawiadliwym čaławiekam, pryznajučym usiakamu naležnaje.

Dyk daj-ža Boža, kab nowy Arcypastyr Wilenski byŭ dobrym i sprawiadliwym pastyram i dla katalikoŭ biełarusau tak biazlitasna kryŭdžanych „dužymi światu hetaha“.

Što niedazwolena zabirać za padatkowyja zalehłaści. Zhodna z apošniaj instrukcyjaj ministra skarbu ab apisawaŭni na aplatu padatkaŭ zwalnijucca takija abjekty: 1) sumy złożanyja na aščadnyja knižki PKO da wyšyni 2500 zł.; 2) što-dziennaja nošanaja wopratka, nieabchodna fasawanaja da pary hodu; 3) bialjo i haspadarčyja pryłady ũ liku patrebnym dla daŭžnika i jaho siamji da što-dziennaj patreby; 4) łožka i pašciel hetych asob; 5) trymanyja ũ chacie zapasy praduktaŭ, zbožža i apału ũ normie patrebnaj dla ũtrymaŭnia domu na praciah miesiaca; 6) abrazy światych nia majućyja darahich uboraŭ; 7) familijnyja papiery i inšyja ũłasnyja daŭžnika za wyniatkam procentawych papieraŭ; 8) nieabchodnaje służbowaje ũmundurawaŭnie.

Kanfiskacyja. Administracyjnyja ũłady nałazyli arysť na Nr. 25 litoŭskaj časopisi „Kelias“ za staćciu p. naz. „Pramowa Prezydenta Litoŭskaj Respubliki ũ dzieŭ atkryćcia Litoŭskaha Sojmu“. Sprawa skirawana ũ sud.

Ceny ũ Wilni z dnia 25.VI. Zbožža: za 100 kilo żyta 28-31 zł., awios 40-42, browarny jačmieŭ 39-40, na kašu 33-35, wotruby żytnija 20-21, pšaničnyja 22-23, siena 12-15, maład. bulba 45 hr. za kilo. Muka: pšonnaja ameryk. 1.10 za klg., krajowaja I sort. 0000 — 85-1.00, II sort 000 — 70-75,

żytniaja pytlawanaja 50-55, stałowaja 48-53, razowaja 32-35, bulbianaja 70, hrečniawaja 65-70, jačmiennaja 55-60. Kaša: manna 1.20-1.70 za 1 klg., hrečniawaja cełaja 80, pieraciortaja 90-92, perłowaja 80-95, pansak 60, jačmiennaja 60-67, jałlanaja 70. Chleb: pitlawany bieły 50-55, stałowy 48-53, razowy 33-35. Miasa: wałowina 1.80 za klg. cialacina 1.20, šwinina 3.00, kumpiak 3.50. Kłustašč: sałanina krajowaja I sort 3.80, II sort 3.60, sała 4.00, bieły šmalec šwinny 4.50, šery 3.00, masła štučnaje 3.80, rašlinny alej zahr. 3.30, krajowy 2.30. Zabieł: małako 20-25 hr. 1 litr., šmietana 1.20-1.40, twaroh 50-80 za 1 klg. syr 1.20-1.00, niesalonaje masła 4.00-4.50, salonaje 3.80-4.20, desertnaje 5.00-4.80. Jajki: 1.15-1.30 za dziesiatok. Harodnina: kapusta kwašanaja — hr. za kilo, šwiežaja — cybula 1.50-1.80, cyb. zialonaja 5-10 hr. (za puč.), sałata 5-3 (puč.), morkwa 10-15 (puč.), bručka 8-15 (p.), buraki 30-35, bačwiŭnie 10-15 (puč.). Cukier: kuski 1.70 za kilo, piasok 1.35. Ryba: wusač żywy 2.00, nia żywy 3.00, ščupak żywy 3.50-3.70, nia żywy 2.50-2.60, karaš 1.80-2.40.

Dalar: u prywatn. abarotach 10.00, Zołata — 5.30.

NAŠA POŠTA.

Parachwijaninu Dubincy z Dalokaha: Dziakujem za piśmo, pišycie bołš, ale karaciej. Za waščynaj žwiarniciesia (Wilno, Nagrodzki, skład narzędzi rolniczych). **Morazu** z pad Kiemiališak: Pašlicie ab wašaj sprawie ũ Bieł. Pas. Kiub, bo jon składaje prajekt ab pradoŭžaŭni terminu. Choć mała nadziei, a mo' što i wyjdzie. **An. An.** z Małonki: wierš waš za słaby, kab jaho drukawać u hazecie. **P. Dalincu** z Małonki: piśma wašaha drukawać nia budziem, u im apisany wašyja asabistyja sprawy. **Chadanionku M.** z pad Hermanawič: karespondencyi nie nadrukujem, mała cikawa, piśmaŭ u formie reklamacyjaŭ pasyłać nielha, bo my za ich, kali chočam pryňać, płacim 32 hr. **Šuminu R.** z pad Ziabak: hazety budziem pasyłać pokul nie pabahaciejecie. **Anišku D.**: piśmo heta i pieršyja dwa my atrymali, Nr. 11 pasyłajem, za piśmy dziakujem. **Tertenu A.** z pad Hoży: adresy atrymali, dziakujem, hazetu pašlom. **Hryškiewiču A.** z pad Žodzishak: adrasy atrymali, dziakujem. **Kancewiču** z Lubčy: pisulku atrymali, prošbu spaŭniajem.

Atrymali ad: Saŭko M. z Wialikaj-Lipy, Kawaleŭskaha z Zapolla, Kaškiewiča Eljaša z Łoz i Kondrata Uł. z Opsy pa 2 zł. Čajneckaha N. z Wiareŭ, Maroza A. z Mačuł, Kiełdano-wiča S. z Sadziun, Bachi W. z Ašmiany, Chazura J. z Rakit pa 1 zł. Juchniewiča K. z Zarač 4 zł. Horba S. 5 zł. Lisoŭskaha K. z Wařawy 8 zł.

ŠTO ROBIĆ PRYCHILNIK NAŠAJE HAZETY?

Usiaki biełarus, katory lubić našu hazetu:

— Pašyraje jaje pamiz swaimi bližejšymi i dalejšymi znajomymi.

— Prysyłaje adrasy tych, jakija chacieli-b wypisać „Biełaruskiju Krynicu“,

— Piša da redakcyi ab usim, što čuwać u jaho staranie.

— Prysyłaje hrašawuju padmohu na wydawiectwa našaj hazety, a pieradusim padpisnuju płatu.

— Piša da nas ab usich niedachwatach našaj hazety i raić, kab było lepiej.

— Pamahaje ũsimi siłami pašyreŭniu biełaruskaj kultury.